

Socialförsäkringsutskottets betänkande 2024/25:SfU6

Genomförande av det nya blåkortsdirektivet

Sammanfattning

Utskottet antar regeringens förslag till ändringar i bl.a. utlänningslagen.

Förslagen bygger på ett EU-direktiv och innebär att det ska införas nya regler om uppehålls- och arbetstillstånd för högkvalificerad anställning.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

Behandlat förslag

Proposition 2024/25:18 Genomförande av det nya blåkortsdirektivet.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden.....	5
Genomförande av det nya blåkortsdirektivet.....	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlat förslag	15
Propositionen	15
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	16

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Genomförande av det nya blåkortsdirektivet

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i utlänningslagen (2005:716),
2. lag om ändring i socialförsäkringsbalken,
3. lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395),
4. lag om ändring i lagen (2008:290) om godkännande för forskningshuvudmän att ta emot gästforskare,
5. lag om ändring i lagen (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare,
6. lag om ändring i lagen (2022:894) om ändring i lagen (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2024/25:18 punkterna 1–6.

Stockholm den 19 november 2024

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Viktor Wärnick

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Viktor Wärnick (M), Tony Haddou (V), Ludvig Aspling (SD), Anders Ygeman (S), Clara Aranda (SD), Jessica Rodén (S), Åsa Eriksson (S), Daniel Persson (SD), Ola Möller (S), Magnus Resare (M), Ingemar Kihlström (KD), Nima Gholam Ali Pour (SD), Patrik Karlson (L), Arber Gashi (S), Caroline Högström (M), Anders W Jonsson (C) och Annika Hirvonen (MP).

Redogörelse för ärendet

Utskottet behandlar i betänkandet regeringens proposition 2024/25:18 Genomförande av det nya blåkortsdirektivet. Förslagen innehåller de lagändringar som krävs för att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv 2021/1883/EU om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för högkvalificerad anställning och om upphävande av rådets direktiv 2009/50/EG (det nya blåkortsdirektivet) i svensk rätt. Direktivet är ett led i unionens målsättning att utforma en gemensam politik för laglig migration. Direktivet skulle ha varit genomfört i medlemsstaterna senast den 18 november 2023.

Justitiedepartementet har arbetat fram departementspromemorian Genomförande av det nya blåkortsdirektivet (Ds 2023:6).

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Lagförslagen har granskats av Lagrådet.

Utskottets överväganden

Genomförande av det nya blåkortsdirektivet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i bl.a. utlänningslagen som innebär att lönetröskeln för EU-blåkort sänks och tillämpningsområdet för EU-blåkort utökas.

Gällande ordning

Allmänt om uppehållstillstånd

En utlänning som vistas i Sverige i mer än tre månader ska enligt 2 kap. 5 § utlänningslagen (2005:716), förkortad UtL, ha uppehållstillstånd om inte visering har beviljats för längre tid. En rad undantag från kravet på uppehållstillstånd finns, t.ex. för EES-medborgare. Uppehållstillstånd kan beviljas bl.a. på grund av skyddsbehov, anknytning, studier eller arbete.

Ett uppehållstillstånd ska enligt huvudregeln sökas och vara beviljat före inresan i Sverige. Från denna huvudregel finns dock flera undantag (5 kap. 18 § UtL).

Uppehållstillstånd kan ges för viss tid (tidsbegränsat uppehållstillstånd) eller utan tidsbegränsning (permanent uppehållstillstånd). Beslut om uppehållstillstånd fattas som huvudregel av Migrationsverket (5 kap. 20 § UtL).

Arbetstillstånd

En utlänning som ska arbeta i Sverige på grund av en anställning här eller utomlands ska ha ett arbetstillstånd (2 kap. 7 § UtL). Kravet på arbetstillstånd gäller inte för medborgare i de nordiska länderna eller för en utlänning som har uppehållsrätt eller permanent uppehållstillstånd (2 kap. 8 c § UtL). Även utlänningar som är varaktigt bosatta i en annan EU-stat eller är medborgare i Schweiz och vissa av deras familjemedlemmar är enligt 5 kap. 1 § utlänningsförordningen (2006:97), förkortad UtIF, undantagna från kravet på arbetstillstånd. Undantag från kravet på arbetstillstånd gäller också för vissa yrkesgrupper som anges i utlänningsförordningen. Under vissa förutsättningar behöver inte heller den som har ett arbetstillstånd och ansöker om ett nytt arbetstillstånd eller förlängning av detta inom dess giltighetstid ha tillstånd för tiden till dess att tillståndsfrågan har avgjorts (5 kap. 3 § UtIF).

Ett arbetstillstånd ska i regel sökas och vara beviljat före inresan i Sverige. Från denna huvudregel finns dock flera undantag (6 kap. 4 § UtL).

Kombinerade uppehålls- och arbetstillstånd

Ett EU-blåkort är ett kombinerat uppehålls- och arbetstillstånd för högkvalificerad anställning. I 6 a kap. UtL finns särskilda bestämmelser om denna tillståndstyp som infördes för att genomföra rådets direktiv 2009/50/EG av den 25 maj 2009 om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för högkvalificerad anställning.

För att beviljas ett EU-blåkort ska utlänningen bl.a. ha erbjudits en högkvalificerad anställning i Sverige med en anställningstid om minst ett år och med en lön som är minst en och en halv gånger den genomsnittliga bruttoårslönen i Sverige. Vidare ska anställningsvillkoren inte vara sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen (6 a kap. 1 § UtL). För att säkerställa att så inte är fallet ska i regel sammanslutningar av arbetstagare inom det verksamhetsområde som tillståndet avser ges tillfälle att yttra sig i tillståndsärendet (5 kap. 7 a § UtL). En anställning ska anses vara högkvalificerad om den förutsätter att utlänningen har relevant och särskild kompetens för den i form av slutförda studier som motsvarar 180 högskolepoäng eller fem års yrkeserfarenhet inom det yrke eller den bransch som anställningen avser (6 a kap. 1 § UtL).

Några personkategorier är undantagna från tillämpningsområdet för EU-blåkort, bl.a. EES-medborgare och medborgare i Schweiz samt familjemedlemmar till dessa, flyktingar och alternativt skyddsbehövande samt utlänningar som ansökt om uppehållstillstånd för att utföra forskning i Sverige eller har beviljats arbetstillstånd för säsongarbete (6 a kap. 2 § UtL).

Ett EU-blåkort ska gälla för högst två år, men tillståndstiden kan förlängas. Den sammanlagda tillståndstiden för ett eller flera EU-blåkort får inte överstiga fyra år (6 a kap. 5 § UtL).

Ett EU-blåkort ska under de första två åren knytas till en viss anställning och avse ett visst slag av arbete. Därefter ska ett EU-blåkort endast knytas till ett visst slag av arbete (6 a kap. 7 § UtL).

Familjemedlemmar till utlänningar som har EU-blåkort ska beviljas uppehållstillstånd som ska gälla för samma tid som EU-blåkortet (6 a kap. 10 § UtL).

I 6 b kap. UtL finns särskilda bestämmelser om kombinerade uppehålls- och arbetstillstånd för företagsintern förflyttning, ICT-tillstånd. Dessa ska under vissa förutsättningar beviljas utlänningar som är anställda av ett företag som är etablerat utanför EES-staterna och Schweiz och som ska tjänstgöra som chef, specialist eller praktikant i mer än 90 dagar i ett företag som dels är etablerat i Sverige, dels är en enhet som tillhör samma företag eller ett företag inom samma koncern som företaget som är etablerat utanför EES-staterna (6 b kap. 1 § UtL). I kapitlet finns också bestämmelser om tillstånd för utlänningar som har beviljats ICT-tillstånd av en annan EU-stat och som ska tjänstgöra i mer än 90 dagar i Sverige, s.k. ICT-tillstånd för rörlighet för längre vistelse (6 kap. 2 § UtL).

I 6 c kap. UtL finns särskilda bestämmelser om tillstånd för säsongarbete. Tillstånden kan beviljas utlänningar i ett tredjeland som har erbjudits

anställning här. Tillståndet beviljas i form av ett arbetstillstånd för säsongsarbete om vistelsen i Sverige inte är längre än 90 dagar och i form av ett kombinerat uppehålls- och arbetstillstånd för säsongsarbete för längre vistelser (6 c kap. 1 § UtL).

En utlänning som har ett av Sverige utfärdat EU-blåkort, ICT-tillstånd, ICT-tillstånd för rörlighet för längre vistelse eller tillstånd för säsongsarbete får ansöka om och beviljas ett permanent uppehållstillstånd eller ett uppehållstillstånd för arbete enligt de allmänna bestämmelserna om arbetskraftsinvandring utan att först behöva lämna landet (5 kap. 18 a § UtL).

Ett permanent uppehållstillstånd får beviljas en utlänning som i sammanlagt fyra år under de senaste sju åren har haft bl.a. uppehållstillstånd för arbete eller ett av Sverige utfärdat EU-blåkort, ICT-tillstånd, ICT-tillstånd för rörlighet för längre vistelse eller tillstånd för säsongsarbete (5 kap. 5 § UtL).

Återkallelse av tillstånd

I 7 kap. 7 g § UtL regleras en möjlighet att på begäran av utlänningen återkalla bl.a. ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för arbete om utlänningen ansöker om och inifrån landet beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för att bedriva näringsverksamhet.

I 6 a–c kap. UtL finns särskilda bestämmelser om återkallelse av EU-blåkort, ICT-tillstånd och ICT-tillstånd för längre vistelse samt tillstånd för säsongsarbete.

Ett EU-blåkort ska återkallas bl.a. om tillståndet har förvärvats på ett bedrägligt sätt, om utlänningen vid ansökningstillfället inte uppfyllde kraven för EU-blåkortet, om utlänningen har varit arbetslös mer än tre månader i följd samt om utlänningen utgör ett hot mot allmän ordning, allmän säkerhet eller allmän folkhälsa (6 a kap. 12 § UtL).

Propositionen

Det nya blåkortsdirektivet

Det nya blåkortsdirektivet är ett led i unionens målsättning att utforma en gemensam politik för laglig migration. Det övergripande syftet är att öka EU:s möjligheter att effektivt och snabbt bemöta befintliga och nya behov av högkvalificerade tredjelandsmedborgare samt kompensera för kompetensbrist. Syftet är vidare att öka den ekonomiska invandringens bidrag till unionens konkurrenskraft och ekonomi. Det nya direktivet ska vidare hantera följderna av en åldrande befolkning. Direktivet ersätter 2009 års blåkortsdirektiv, vilket upphävs genom det nya blåkortsdirektivet.

Direktivet innehåller bestämmelser om uppehålls- och arbetstillstånd, rörlighet mellan medlemsstater, likabehandling och rättigheter för familjemedlemmar. Det nya blåkortsdirektivet innebär att en del av bestämmelserna i 2009 års blåkortsdirektiv ändras och det införs också helt nya bestämmelser

på ett flertal områden. Det finns också några bestämmelser som inte har ändrats eller endast ändrats språkligt.

Utvidgat tillämpningsområde

Regeringen föreslår att tillämpningsområdet utvidgas så att även bl.a. familjemedlemmar till EES-medborgare, flyktingar, alternativt skyddsbehövande, säsongarbetare och utlänningar som har beviljats ett ICT-tillstånd ska kunna beviljas EU-blåkort.

Villkor för EU-blåkort

Krav för högkvalificerad anställning

I linje med vad som gäller enligt allmänna bestämmelser om arbetstillstånd föreslår regeringen att det ska införas ett krav om anställningsavtal även för högkvalificerad anställning. För att uppfylla kravet enligt det nya blåkortsdirektivet föreslår regeringen att anställningstiden ska vara minst sex månader, och inte minst ett år som annars gäller.

För att uppfylla direktivets krav föreslås också att, utöver relevant och särskild kompetens för anställningen i form av slutförda studier som motsvarar 180 högskolepoäng eller fem års yrkeserfarenhet inom det yrke eller den bransch som anställningen avser, yrkeserfarenheten ska vara på en nivå som är jämförbar med högre utbildning. Vilken yrkeserfarenhet som helst kvalificerar således inte utlänningen till ett EU-blåkort.

Regeringen föreslår även att den ska få meddela föreskrifter om att en anställning ska anses vara högkvalificerad även i andra fall.

Sänkt lönetröskel

I dag finns det en lönetröskel om minst 1,5 gånger den genomsnittliga bruttoårslönen i Sverige. Det är för närvarande 59 850 kronor per månad (MIGRFS 2024:3). I det nya blåkortsdirektivet anges ett spann mellan 1,0 gånger och 1,6 gånger den genomsnittliga bruttoårslönen. Regeringen föreslår att lönetröskeln sänks till minst 1,25 gånger den genomsnittliga bruttoårslönen i Sverige vid tidpunkten för ansökan i syfte att möjliggöra för flera eftertraktade yrkesgrupper att beviljas ett EU-blåkort och öka Sveriges attraktionskraft för högkvalificerad arbetskraft. För närvarande skulle det motsvara 49 875 kronor per månad.

Sjukförsäkring

I linje med genomförandet av ICT-direktivet och student- och forskardirektivet föreslår regeringen att en utlänning ska visa att han eller hon, vid en vistelse som kommer att uppgå till högst ett år, har eller har ansökt om en heltäckande sjukförsäkring för att ett EU-blåkort ska beviljas. Det nuvarande kravet på en heltäckande sjukförsäkring som gäller i tre månader från inresan i Sverige oavsett vistelsens längd ska tas bort.

Rörlighet för kortare och längre vistelse i Sverige

När det gäller rörlighet för kortare vistelse i Sverige föreslår regeringen att en utlänning som har beviljats ett EU-blåkort av en annan EU-stat ska få resa in och vistas i Sverige för att bedriva affärsverksamhet om verksamheten har en direkt koppling till arbetsgivarens affärsintresse och till EU-blåkortsinnehavarens tjänsteåligganden på grundval av anställningsavtalet i den första EU-staten. Detta gäller under giltighetstiden för tillståndet i högst 90 dagar under en 180-dagarsperiod. Regeringen föreslår också att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om en förteckning över tillåten affärsverksamhet.

I fråga om rörlighet för längre vistelse i Sverige föreslår regeringen bl.a. att om en utlänning som har beviljats och vistats i en annan EU-stat med EU-blåkort i tolv månader (sex månader fr.o.m. andra gången möjligheten utnyttjas) ansöker om ett EU-blåkort i Sverige under giltighetstiden för EU-blåkortet i den andra EU-staten ska samma förutsättningar gälla för ansökan som om Sverige är första medlemsstat, undantaget kraven på att lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Om utlänningen har haft EU-blåkort i minst två år i en annan EU-stat behöver det inte styrkas att han eller hon har relevant och särskild kompetens för anställningen.

En ansökan om EU-blåkort i Sverige efter rörlighet för längre vistelse får vägras bl.a. om utlänningen visar upp handlingar som har förvärvats på ett bedrägligt sätt, förfalskats eller ändrats i något avseende eller om utlänningen utgör ett hot mot allmän ordning, allmän säkerhet eller allmän folkhälsa. Ansökan kan även vägras om lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis.

Regeringen föreslår därutöver att om en utlänning som har ett EU-blåkort som är utfärdat av Sverige har ansökt om ett EU-blåkort i en annan EU-stat enligt bestämmelserna om rörlighet för längre vistelse får inte EU-blåkortet i Sverige återkallas förrän den andra EU-staten har fattat beslut om ansökan.

När det gäller möjligheten att arbeta under handläggningstiden föreslår regeringen att en utlänning som har ett EU-blåkort som är utfärdat av en annan medlemsstat och som ansöker om EU-blåkort i Sverige enligt bestämmelserna om rörlighet för längre vistelse får arbeta i en högkvalificerad anställning i Sverige till dess att tillståndsfrågan har avgjorts, eller om beslut om utvisning meddelas, till dess att beslutet om utvisning har vunnit laga kraft. Regeringen föreslår att samma sak ska gälla om utlänningens EU-blåkort har återkallats.

Regeringen föreslår att bestämmelsen om att en utlänning och hans eller hennes familjemedlemmar som har återtagits i Sverige efter att t.ex. ha nekats ett EU-blåkort i ett annat EU-land får vistas här i landet i tre månader från inresan även om EU-blåkortet inte längre gäller ska upphävas. Sverige har dock fortfarande en skyldighet att ta emot utlänningen, även om hans eller hennes EU-blåkort har gått ut.

För att uppfylla kraven i det nya blåkortsdirektivet föreslår regeringen vidare att en utlänning som har EU-blåkort i Sverige och som har internationellt skydd i en annan EU-stat endast ska kunna utvisas och verkställas till den staten.

Grunder för avslag

Regeringen föreslår en tvingande bestämmelse om att ett EU-blåkort inte ska beviljas om arbetsgivarens verksamhet huvudsakligen har inrättats eller drivs för att underlätta inresa för personer som kommer från ett land utanför EU.

Vidare föreslås ett antal fakultativa grunder för avslag av EU-blåkort när arbetsgivaren bl.a. har blivit påförd en sanktion för att ha haft en utlänning anställd utan nödvändiga tillstånd. Ett EU-blåkort får även vägras om arbetsgivaren har blivit påförd en sanktion för att ha lämnat oriktiga uppgifter till ledning för en myndighets beslut om skatt eller avgift och uppgifterna rör redovisning av arbete. Ett EU-blåkort får också vägras om arbetsgivaren inte har uppfyllt sina rättsliga skyldigheter när det gäller social trygghet, skatter, arbetstgares rättigheter eller arbetsvillkor.

Grunder för att återkalla eller neka förlängning av EU-blåkort

Regeringen föreslår ett antal tvingande grunder för att återkalla eller neka förlängning av EU-blåkort, bl.a. om utlänningen inte längre har ett giltigt anställningsavtal för högkvalificerad anställning eller om den avtalade lönen inte når upp till den lönetröskel som gäller.

Regeringen föreslår vidare att vissa tvingande bestämmelser om återkallelse och nekad förlängning ska upphävas, exempelvis bestämmelserna om att ett EU-blåkort ska återkallas om anställningsvillkoren är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen samt om utlänningen har varit arbetslös i mer än tre månader i följd.

Samtidigt införs ett antal fakultativa grunder för att återkalla eller neka förlängning av ett EU-blåkort, exempelvis om arbetsgivaren inte har uppfyllt sina rättsliga skyldigheter i fråga om social trygghet, skatter, arbetstgares rättigheter eller arbetsvillkor. Ett EU-blåkort får även återkallas eller förlängning nekas om anställningsvillkoren är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Detsamma gäller om utlänningen inte har fullgjort anmälningsskyldigheten till Migrationsverket, om inte utlänningen visar att bristen beror på orsaker som han eller hon inte råder över.

Regeringen föreslår också att en utlänning ska underrättas och få möjlighet att inom en viss tid söka nytt arbete innan Migrationsverket fattar ett beslut om återkallelse eller vägrad förlängning på grund av att arbetsgivaren inte har uppfyllt sina rättsliga skyldigheter i fråga om social trygghet, skatter, arbetstgares rättigheter eller arbetsvillkor eller att anställningsvillkoren är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Enligt regeringens förslag ska tidsfristen för att söka nytt arbete vara

tre månader om utlänningen har haft EU-blåkort i mindre än två år, annars sex månader.

Handläggning av ärenden om EU-blåkort

Regeringen föreslår nu att fler personkategorier som redan lagligen vistas med uppehållstillstånd i Sverige ska kunna undantas från utlänningslagens huvudregel om att uppehållstillstånd ska sökas före inresa. Det gäller bl.a. innehavare av ICT-tillstånd, utlänningar med uppehålls- och arbetstillstånd för säsongarbete, flyktingar och alternativt skyddsbehövande.

Vidare föreslår regeringen att en utlänning som har beviljats EU-blåkort i Sverige och som återsänds hit efter avslag på ansökan om EU-blåkort i en annan stat inte längre ska få ansöka om och beviljas EU-blåkort inifrån landet. Detsamma ska gälla en familjemedlem till en EU-blåkortsinnehavare som har återtagits till Sverige.

När det gäller tillståndstidens längd föreslår regeringen att det förtydligas att ett EU-blåkort ska få beviljas minst för anställningstiden med ett tillägg av tre månader, om anställningstiden är kortare än två år. Det kan bli aktuellt om utlänningen inledningsvis har en provanställning som bedöms kunna övergå i en tillsvidareanställning.

Regeringen föreslår därutöver att den nuvarande begränsningen av den sammanlagda tillståndstiden om fyra år för EU-blåkort tas bort. Detta innebär att det inte kommer att finnas någon begränsning av den sammanlagda tillståndstiden för ett EU-blåkort.

Dessutom föreslår regeringen ändrade bestämmelser om anmälningsskyldighet i fråga om bl.a. byte av arbetsgivare och avtalad lön.

Regeringen föreslår att en utlänning som har ett uppehållstillstånd och får ansöka om och beviljas ett EU-blåkort efter inresan ska få arbeta i en högkvalificerad anställning i Sverige till dess att tillståndsfrågan har avgjorts eller, om beslut om utvisning meddelas, till dess att utvisningsbeslutet har fått laga kraft. Detsamma ska gälla om utlänningens EU-blåkort har återkallats.

Nationella tillstånd

Regeringen föreslår att en utlänning som har eller har haft ett EU-blåkort utfärdat av Sverige och som har återtagits hit inte längre ska få ansöka om och beviljas permanent uppehållstillstånd eller nationellt uppehållstillstånd för arbete och arbetstillstånd inifrån landet. Detsamma ska gälla en familjemedlem till en EU-blåkortsinnehavare som har återtagits till Sverige.

Därutöver föreslår regeringen att ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för att söka arbete eller undersöka möjligheterna för att starta näringsverksamhet, ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för arbete enligt reglerna för arbetskraftsinvandring eller ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för att bedriva näringsverksamhet ska få återkallas på begäran av utlänningen, för att han eller hon inifrån landet ska kunna beviljas ett EU-blåkort.

Regeringen föreslår att bosättningsbaserade socialförsäkringsförmåner ska få lämnas utan hinder av att ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för arbete eller för att bedriva näringsverksamhet har upphört att gälla, om en ansökan om ett EU-blåkort som får göras inifrån landet har kommit in till Migrationsverket innan det tidigare tillståndet har upphört att gälla.

Familjemedlemmar till EU-blåkortsinnehavare

Regeringen föreslår att det för att en familjemedlem till en utlänning med EU-blåkort ska få beviljas uppehållstillstånd ska krävas att utlänningen kan försörja sig själv och den anhörige. Försörjningskravet ska inte gälla vid prövningen av en ansökan om fortsatt uppehållstillstånd. Om det finns särskilda skäl ska undantag från försörjningskravet få medges helt eller delvis. Regeringen ska få meddela föreskrifter om försörjningsförmågan.

Vidare föreslår regeringen att en familjemedlem till en utlänning som har ett sådant tidsbegränsat uppehållstillstånd i Sverige att han eller hon får ansöka om och beviljas EU-blåkort eller förlängning av ett sådant inifrån landet ska kunna få sin ansökan bifallen inifrån landet i samma omfattning som anknytningspersonen. Detta gäller under förutsättning att familjemedlemmen sedan tidigare har ett uppehållstillstånd i Sverige på grund av anknytning till utlänningen och att ansökan lämnas in inom giltighetstiden för det tidigare tillståndet som familjemedlem.

Därutöver föreslår regeringen att en familjemedlem till en utlänning som har haft ett EU-blåkort och beviljats ett permanent uppehållstillstånd får lägga samman vistelser med uppehållstillstånd som familjemedlemmen har haft i en eller flera EU-stater vid beräkning av när ett permanent uppehållstillstånd kan beviljas. Av den sammanlagda tiden ska familjemedlemmen de senaste två åren före tidpunkten för ansökan ha haft ett uppehållstillstånd utfärdat av Sverige.

Regeringen föreslår dessutom att utlänningar som är familjemedlemmar till EES-medborgare eller medborgare i Schweiz som har rätt till fri rörlighet i Sverige inte ska omfattas av bestämmelserna om uppehållstillstånd för familjemedlemmar till EU-blåkortsinnehavare. Detsamma ska gälla familjemedlemmar till EU-blåkortsinnehavare om EU-blåkortsinnehavaren har flyktingstatusförklaring eller alternativ skyddsstatusförklaring i Sverige.

Vidare föreslår regeringen att vid tillämpning av bestämmelserna om uppehållstillstånd på grund av anknytning i utlänningslagen ska en EU-blåkortsinnehavare som har en flyktingstatusförklaring eller en alternativ skyddsstatusförklaring i Sverige likställas med en utlänning som har ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som flykting eller alternativt skyddsbehövande i Sverige.

Varaktigt bosatta

Regeringen föreslår att ställning som varaktigt bosatt i Sverige ska beviljas om en utlänning

- har utnyttjat möjligheten till rörlighet för längre vistelse för EU-blåkortsinnehavare
- har vistats inom EU:s medlemsstaters territorier utan avbrott under minst fem år och under denna tidsperiod haft EU-blåkort, nationellt uppehållstillstånd för högkvalificerad anställning, uppehållstillstånd för forskning eller uppehållstillstånd som flykting eller alternativt skyddsbehövande i en eller flera medlemsstater, och
- de senaste två åren före tidpunkten för ansökan har haft ett EU-blåkort utfärdat av Sverige.

Vissa vistelser utanför den medlemsstat där utlänningen har uppehållstillstånd ska inte anses vara avbrott i vistelsetiden om de är kortare tid än 12 månader i följd och inte mer än 18 månader sammanlagt.

Likabehandling

Regeringen föreslår att innehavare av EU-blåkort i Sverige som kan härleda rättigheter i fråga om sociala förmåner från EU-rätten inte längre ska jämföras med svenska medborgare vid studier i Sverige när det gäller rätt till studiestöd. I stället ska dessa jämföras med svenska medborgare när det gäller studiehjälp i form av studiebidrag och extra tillägg.

Regeringen föreslår också att innehavare av EU-blåkort utfärdat av Sverige som samtidigt har rätt till fri rörlighet enligt unionsrätten inte ska omfattas av bestämmelserna om studiehjälp för EU-blåkortsinnehavare i studiestödslagen (1999:1395). Dessa ska i stället omfattas av rätten till studiemedel.

Enligt regeringens förslag ska innehavare av EU-blåkort utfärdat av Sverige som samtidigt har flyktingstatusförklaring eller alternativ skyddsstatusförklaring i Sverige inte omfattas av bestämmelserna om studiehjälp för EU-blåkortsinnehavare i studiestödslagen, eftersom de enligt Centrala studiestödsnämndens praxis redan i dag har rätt till studiestöd och studiemedel genom att de anses ha särskilda skäl enligt 2 kap. 4 § fjärde stycket och 3 kap. 4 § fjärde stycket studiestödslagen.

Övriga förslag

Regeringen föreslår att ett uppehållstillstånd för forskning, studier inom högre utbildning, praktik, volontärarbete eller au pair-arbete ska kunna beviljas en utlänning som har ett EU-blåkort. Även ett uppehållstillstånd efter slutförd forskning eller slutförda studier ska kunna beviljas en utlänning med EU-blåkort. Dessa tillstånd ska dock inte kunna beviljas en utlänning som har ansökt om ett EU-blåkort, om ansökan ännu inte har avgjorts slutligt. Regeringen föreslår att tillämpningsområdet för lagen (2008:890) om godkännande för forskningshuvudmän att ta emot gästforskare ska ändras på motsvarande sätt.

Regeringen föreslår också att en utlänning som har ett EU-blåkort ska få ansöka om och beviljas ett uppehållstillstånd för forskning eller studier på

forskarnivå efter inresan i Sverige, om ansökan görs inom giltighetstiden för det tidigare tillståndet och förutsättningarna för det tillståndet varit uppfyllda.

När det gäller tillstånd föreslår regeringen att det för säsongsarbete ska krävas ett anställningsavtal i stället för ett erbjudande om anställning.

Ikraftträdande och konsekvenser

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025. Regeringen bedömer att det inte finns något behov av övergångsbestämmelser.

När det gäller förslagets konsekvenser bedömer regeringen att förslagen leder till marginellt ökade kostnader som rymms inom de befintliga anslagen för Migrationsverket, migrationsdomstolarna och Centrala studiestödsnämnden.

Utskottets ställningstagande

De nya bestämmelserna om bl.a. villkor för EU-blåkort i Sverige syftar till att förbättra möjligheterna att attrahera och behålla högkvalificerade arbetstagare och underlätta dessa personers rörlighet inom EU. Utskottet kan konstatera att antalet sökande av EU-blåkort i Sverige hittills har varit lågt. Utskottet ser därför positivt på regeringens förslag att bl.a. sänka lönetröskeln för EU-blåkort. Detta kan möjliggöra för flera eftertraktade yrkesgrupper att kunna beviljas ett EU-blåkort och därmed göra Sverige mer attraktivt för högkvalificerad arbetskraft. Utskottet noterar att även förslagen i övrigt om att utvidga tillämpningsområdet för EU-blåkort samt öka flexibiliteten i regelverket kan bidra till att förbättra Sveriges attraktionskraft. Utskottet tillstyrker propositionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlat förslag

Propositionen

Proposition 2024/25:18 Genomförande av det nya blåkortsdirektivet:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2008:290) om godkännande för forskningshuvudmän att ta emot gästforskare.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare.
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2022:894) om ändring i lagen (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om utlänningslagen (2005:716)²

dels att 6 a kap. 7 och 8 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 6 a kap. 7 § ska utgå,

dels att nuvarande 6 a kap. 9 och 10 §§ ska betecknas 6 a kap. 8 och 9 §§,

dels att 5 kap. 18 a §, 5 a kap. 1 a §, 5 b kap. 10 och 15 §§, 6 kap. 2 b §, 6 a kap. 1–6 §§, de nya 6 a kap. 8 och 9 §§, 6 a kap. 11–14 och 16 §§, 6 c kap. 1 §, 7 kap. 7 g §, 8 kap. 20 a § och 12 kap. 4 § och rubriken närmast före 6 a kap. 4 § ska ha följande lydelse,

dels att rubrikerna närmast före 6 a kap. 9 och 10 §§ ska sättas närmast före 6 a kap. 8 respektive 9 §,

dels att det ska införas elva nya paragrafer, 6 a kap. 3 a–3 c, 4 a, 7, 10, 10 a, 12 a, 17 och 18 §§ och 8 a kap. 7 a §, och närmast före 6 a kap. 3 b, 3 c och 17 §§ och 8 a kap. 7 a § nya rubriker av följande lydelse.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/1883 av den 20 oktober 2021 om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för högkvalificerad anställning och om upphävande av rådets direktiv 2009/50/EG, i den ursprungliga lydelsen.

² Senaste lydelse av

6 a kap. 7 § 2013:606

6 a kap. 8 § 2013:606

rubriken närmast före 6 a kap. 7 § 2013:606.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***5 kap.**18 a §³

Det som föreskrivs i 18 § första stycket gäller inte för en utlänning som ansöker om uppehållstillstånd enligt 5 § första stycket eller uppehållstillstånd för arbete enligt 10 § om han eller hon har ett av Sverige utfärdat EU-blåkort, ICT-tillstånd, ICT-tillstånd för rörlighet för längre vistelse eller tillstånd för säsongarbete. *Detsamma gäller om utläningen har eller har haft ett EU-blåkort utfärdat av Sverige och han eller hon har återtagits enligt 6 a kap. 14 §.*

En ansökan om uppehållstillstånd efter inresan i Sverige får även bifallas för en familjemedlem till en utlänning som avses i första stycket om utläningen beviljas uppehållstillstånd enligt de bestämmelser som anges där.

5 a kap.1 a §⁴

En ansökan från en utlänning om ställning som varaktigt bosatt i Sverige ska *bifallas* om sökanden har vistats inom Europeiska unionens medlemsstaters territorier utan avbrott under minst fem år och under denna tid haft EU-blåkort i en eller flera medlemsstater. *Av den angivna tiden ska sökanden de senaste två åren räknat från tiden för ansökan ha haft EU-blåkort enligt 6 a kap. 1 §.*

En ansökan från en utlänning om ställning som varaktigt bosatt i Sverige ska *beviljas* om sökanden

1. *har utnyttjat möjligheten till rörlighet för längre vistelse för EU-blåkortsinnehavare,*

2. *har vistats inom Europeiska unionens medlemsstaters territorier utan avbrott under minst fem år och under denna tid haft EU-blåkort, nationellt uppehållstillstånd för högkvalificerad anställning, uppehållstillstånd för forskning eller uppehållstillstånd som flykting eller alternativt skyddsbehövande i en eller flera medlemsstater, och*

3. *de senaste två åren räknat från tiden för ansökan har haft EU-blåkort enligt 6 a kap. 1 §.*

Vid beräkning av vistelsetiden enligt första stycket första meningen ska vistelse i en annan

³ Senaste lydelse 2018:319.

⁴ Senaste lydelse 2014:198. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

medlemsstat som understiger arton månader inte beaktas.

Vistelse utanför *Europeiska unionens medlemsstaters territorier* under kortare tid än tolv månader i följd och inte mer än arton månader sammanlagt ska vid beräkning av vistelsetiden enligt första stycket *första meningen* inte anses vara avbrott i vistelsen.

Vistelse utanför *den medlemsstat där utlänningen har uppehållstillstånd* under kortare tid än tolv månader i följd och inte mer än arton månader sammanlagt ska vid beräkning av vistelsetiden enligt första stycket *2* inte anses vara avbrott i vistelsen.

5 b kap.

10 §⁵

Ett uppehållstillstånd enligt 1–8 §§ ska inte beviljas en utlänning som

1. är EES-medborgare eller medborgare i Schweiz eller är familjemedlem till en sådan medborgare,

2. har beviljats uppehållstillstånd som flykting eller alternativt skyddsbehövande enligt 5 kap. 1 § eller motsvarande äldre bestämmelser, eller har ansökt om ett sådant tillstånd och ansökan ännu inte har avgjorts slutligt,

3. har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd eller uppehållstillstånd efter tillfälligt skydd enligt 21 kap.,

4. har ställning som varaktigt bosatt i en annan EU-stat,

5. har ett avvisnings- eller utvisningsbeslut som fått laga kraft och som inte kan verkställas,

6. har *beviljats* ett EU-blåkort, eller
6. har *ansökt om* ett EU-blåkort, *om ansökan ännu inte har avgjorts slutligt*, eller

7. har beviljats ett ICT-tillstånd för praktiktjänstgöring.

15 §⁶

En utlänning som vill ha ett uppehållstillstånd enligt 1 eller 3–6 §§ ska ha ansökt om och beviljats ett sådant tillstånd före inresan i Sverige. En ansökan får inte bifallas efter inresan.

Första stycket gäller inte om utlänningen

1. ansöker om förlängning av ett uppehållstillstånd enligt 1 eller 3 §,

2. har ett uppehållstillstånd enligt 1, 2 eller 4 § eller ett uppehållstillstånd enligt 3 § och antingen slutfört studier som motsvarar 30 högskolepoäng eller fullföljt en termin vid forskarutbildning och på annan grund ansöker om ett uppehållstillstånd enligt 1, 3 eller 4 §, eller

3. har ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för arbete som har beviljats enligt 5 kap. 10 § i de fall som avses i 6 kap. 2 § första stycket eller för att bedriva näringsverksamhet enligt 5 kap. 10 a §, och ansöker om ett uppehållstillstånd enligt 1 § eller
3. har ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för arbete som har beviljats enligt 5 kap. 10 § i de fall som avses i 6 kap. 2 § första stycket eller för att bedriva näringsverksamhet enligt 5 kap. 10 a § *eller ett EU-blåkort enligt 6 a kap. 1 §*, och ansöker om ett

⁵ Senaste lydelse 2019:1208.

⁶ Senaste lydelse 2022:303.

för studier på forskarnivå enligt 3 § inom giltighetstiden för det tidigare tillståndet och förutsättningarna för det tillståndet varit uppfyllda.

uppehållstillstånd enligt 1 § eller för studier på forskarnivå enligt 3 § inom giltighetstiden för det tidigare tillståndet och förutsättningarna för det tillståndet varit uppfyllda.

6 kap.

2 b §⁷

Arbetsstillstånd enligt 2 § första stycket får inte ges till en utlänning som är anställd av ett företag som är etablerat utanför EES-staterna och Schweiz och som ska tjänstgöra som chef, specialist eller praktikant i mer än 90 dagar i ett företag som dels är etablerat i Sverige eller i en annan EU-stat, dels är en enhet som tillhör samma företag eller företag inom samma koncern.

Första stycket gäller inte om utlänningen tillhör någon av de kategorier som är undantagna i 6 b kap. 3 §.

Arbetsstillstånd enligt 2 § första stycket får inte heller ges till en utlänning som har *erbjudits en tidsbegränsad anställning* som säsongarbetare i Sverige av en arbetsgivare som är etablerad här.

Arbetsstillstånd enligt 2 § första stycket får inte heller ges till en utlänning som har *ett anställningsavtal för tidsbegränsad anställning* som säsongarbetare i Sverige *med* en arbetsgivare som är etablerad här.

Tredje stycket gäller inte om utlänningen tillhör någon av de kategorier som är undantagna i 6 c kap. 4 §.

6 a kap.

1 §⁸

En utlänning som *erbjudits en högkvalificerad anställning* i Sverige med en anställningstid om minst *ett år* ska, om inte annat följer av 2 eller 3 §, beviljas ett uppehålls- och arbetsstillstånd för högkvalificerad anställning (EU-blåkort), om

En utlänning som *har ett anställningsavtal för högkvalificerad anställning* i Sverige med en anställningstid om minst *sex månader* ska, om inte *något* annat följer av 2–3 a §§ eller 3 c §, beviljas ett uppehålls- och arbetsstillstånd för högkvalificerad anställning (EU-blåkort), om

1. lönen är minst *en och en halv* gånger den genomsnittliga bruttoårslönen i Sverige (lönetröskeln),

1. lönen är minst *1,25* gånger den genomsnittliga bruttoårslönen i Sverige *vid tidpunkten för ansökan* (lönetröskeln),

2. lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen,

övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen,

3. utlänningen kan visa att han eller hon har, eller har ansökt om, en heltäckande sjukförsäkring som

3. utlänningen, *vid vistelse som kommer att uppgå till högst ett år*, kan visa att han eller hon har, eller har ansökt om, en heltäckande

⁷ Senaste lydelse 2018:319.

⁸ Senaste lydelse 2013:606.

gäller i tre månader från inresan i Sverige, och sjukförsäkring som gäller i Sverige, och

4. rekryteringsförfarandet är förenligt med Sveriges åtaganden inom Europeiska unionen.

En anställning ska anses vara högkvalificerad om den förutsätter att utlänningen har relevant och särskild kompetens för den i form av slutförda studier som motsvarar 180 högskolepoäng eller fem års yrkeserfarenhet inom det yrke eller den bransch som anställningen avser.

En anställning ska anses vara högkvalificerad om den förutsätter att utlänningen har relevant och särskild kompetens för den i form av slutförda studier som motsvarar 180 högskolepoäng eller fem års yrkeserfarenhet *på en nivå som är jämförbar med högre utbildning* inom det yrke eller den bransch som anställningen avser.

Om den högkvalificerade anställningen avser ett reglerat yrke ska utlänningen styrka behörigheten att få utöva yrket i Sverige.

2 §⁹

Ett EU-blåkort ska inte beviljas en utlänning som

1. är EES-medborgare eller medborgare i Schweiz *eller är familjemedlem till en sådan medborgare,*

1. är EES-medborgare eller medborgare i Schweiz,

2. har ansökt om uppehållstillstånd som flykting eller alternativt skyddsbehövande enligt 5 kap. 1 § och ansökan ännu inte har avgjorts slutligt,

3. har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd eller uppehållstillstånd efter tillfälligt skydd enligt 21 kap.,

2. har beviljats uppehållstillstånd enligt 5 kap. 1 eller 15 b §, 12 kap. 18 § första stycket 1, 21 kap. eller 22 kap. eller har ansökt om sådant tillstånd och ansökan ännu inte har avgjorts slutligt,

4. har beviljats uppehållstillstånd enligt 5 kap. 15 b §, 12 kap. 18 § första stycket 1 eller 22 kap. eller har ansökt om sådant tillstånd och ansökan ännu inte har avgjorts slutligt,

3. har ansökt om uppehållstillstånd för att utföra forskning i Sverige enligt ett mottagningsavtal som har ingåtts enligt lagen (2008:290) om godkännande för forskningshuvudmän att ta emot gästforskare,

5. har ansökt om uppehållstillstånd för att utföra forskning i Sverige enligt ett mottagningsavtal som har ingåtts enligt lagen (2008:290) om godkännande för forskningshuvudmän att ta emot gästforskare,

4. har ställning som varaktigt bosatt i en annan EU-stat och *som* utövar sin rätt att vistas i Sverige

6. har ställning som varaktigt bosatt i en annan EU-stat och utövar sin rätt att vistas i Sverige

⁹ Senaste lydelse 2013:606.

som arbetstagare eller egen företagare,

5. reser in i Sverige i enlighet med åtaganden enligt ett internationellt avtal som underlättar inresa och tillfällig vistelse för vissa kategorier av personer med anknytning till handel och investeringar,

6. har beviljats arbetstillstånd, eller är undantagen från kravet på arbetstillstånd, för säsongarbete i Sverige,

7. har ett lagakraftvunnet avvisnings- eller utvisningsbeslut som inte kan verkställas, eller

8. är utstationerad i Sverige enligt lagen (1999:678) om utstationering av arbetstagare.

som arbetstagare eller egen företagare,

7. reser in i Sverige i enlighet med åtaganden enligt ett internationellt avtal som underlättar inresa och tillfällig vistelse för vissa kategorier av personer med anknytning till handel och investeringar, *med undantag för utlänningslag som har beviljats ett ICT-tillstånd eller ett ICT-tillstånd för rörlighet för längre vistelse,*

8. har ett lagakraftvunnet avvisnings- eller utvisningsbeslut som inte kan verkställas, eller

9. är utstationerad i Sverige enligt lagen (1999:678) om utstationering av arbetstagare, *med undantag för utlänningslag som har beviljats ett ICT-tillstånd eller ett ICT-tillstånd för rörlighet för längre vistelse.*

3 §¹⁰

Ett EU-blåkort ska inte heller beviljas *en utlänning som*

1. visar upp handlingar till stöd för ansökan som har förvärvats på ett bedrägligt sätt, förfalskats eller ändrats i något avseende, *eller*

2. utgör ett hot mot allmän ordning, allmän säkerhet eller allmän folkhälsa.

Ett EU-blåkort ska inte heller beviljas *om*

1. *utlänningslag* visar upp handlingar till stöd för ansökan som har förvärvats på ett bedrägligt sätt, förfalskats eller ändrats i något avseende,

2. *utlänningslag* utgör ett hot mot allmän ordning, allmän säkerhet eller allmän folkhälsa, *eller*

3. *arbetsgivarens verksamhet huvudsakligen har inrättats eller drivs för att underlätta inresa för personer som kommer från ett land utanför EU.*

3 a §

Ett EU-blåkort får vägras om

1. *arbetsgivaren har blivit påförd en sanktion för att ha haft en utlänning anställd utan nödvändiga tillstånd,*

¹⁰ Senaste lydelse 2013:606.

2. arbetsgivaren har blivit påförd en sanktion för att ha lämnat oriktiga uppgifter till ledning för en myndighets beslut om skatt eller avgift och uppgifterna rör redovisning av arbete,

3. arbetsgivaren inte har uppfyllt sina rättsliga skyldigheter beträffande social trygghet, skatter, arbetstagares rättigheter eller arbetsvillkor, eller

4. arbetsgivarens verksamhet håller på att avvecklas eller har avvecklats genom en konkurs eller om arbetsgivaren inte bedriver någon ekonomisk verksamhet.

Förutsättningar för rörlighet för kortare vistelse

3 b §

En utlänning som har beviljats ett EU-blåkort av en annan EU-stat får under giltighetstiden för tillståndet i högst 90 dagar under en 180-dagarsperiod resa in och vistas i Sverige för att bedriva affärsverksamhet, om verksamheten har en direkt koppling till arbetsgivarens affärsintresse och till EU-blåkortsinnehavarens tjänsteäligganden på grundval av anställningsavtalet i den första EU-staten.

Förutsättningar för rörlighet för längre vistelse

3 c §

Om en utlänning som har vistats i en annan EU-stat i tolv månader med EU-blåkort ansöker om ett EU-blåkort i Sverige under giltighetstiden för ett sådant tillstånd i den andra EU-staten gäller inte 1 § första stycket 2, 3 § och 3 a §. Om utlänningen har haft EU-blåkort i minst två år i en annan EU-stat behöver denne inte

heller styrka att han eller hon har relevant och särskild kompetens för anställningen.

För en sådan utlänning får ett EU-blåkort vägras om

1. utlänningen visar upp handlingar till stöd för ansökan som har förvärvats på ett bedrägligt sätt, förfalskats eller ändrats i något avseende,

2. utlänningen utgör ett hot mot allmän ordning, allmän säkerhet eller allmän folkhälsa, eller

3. lönen, försäkringskyddet och övriga anställningsvillkor är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen.

Från och med andra gången en utlänning utnyttjar möjligheten till rörlighet för längre vistelse får vistelsetiden i den EU-stat som föregår ansökan vara sex månader i stället för tolv.

När ansökan om EU-blåkort ska vara gjord **Ansökan om tillstånd¹¹**

4 §¹²

En utlänning som vill ha ett EU-blåkort i Sverige ska ha ansökt om och beviljats ett sådant tillstånd före inresan i landet. En ansökan får inte bifallas efter inresan.

Det som föreskrivs i första stycket gäller dock inte om utlänningen *Första stycket gäller dock inte om utlänningen*

1. ansöker om förlängning av tillståndstiden för ett EU-blåkort,

2. har ett EU-blåkort och ansöker om ett nytt sådant,

3. har ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för studier och har slutfört studier som motsvarar 180 högskolepoäng,

4. har genomfört ett forskningsprojekt i Sverige enligt ett mottagningsavtal som har ingåtts enligt lagen (2008:290) om godkännande för forsk-

2. har ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för studier och har slutfört studier som motsvarar 180 högskolepoäng,

3. har genomfört ett forskningsprojekt i Sverige enligt ett mottagningsavtal som har ingåtts enligt lagen (2008:290) om godkännande för forsk-

¹¹ Senaste lydelse 2013:606.

¹² Senaste lydelse 2013:606.

ningsshuvudmän att ta emot gästforskare, eller

5. har återtagits enligt 14 §.

Det som föreskrivs i första stycket gäller inte heller om utlänningen vistats i en annan EU-stat i arton månader och under denna period haft EU-blåkort utfärdat av den staten, om ansökan ges in senast en månad efter inresan i Sverige.

ningsshuvudmän att ta emot gästforskare,

4. har ett uppehållstillstånd som flykting eller alternativt skyddsbehövande enligt 5 kap. 1 § eller motsvarande äldre bestämmelser,

5. har ett av Sverige utfärdat ICT-tillstånd eller ICT-tillstånd för rörlighet för längre vistelse,

6. har ett av Sverige utfärdat uppehålls- och arbetstillstånd för säsongarbete,

7. har uppehållsrätt på grund av familjeanknytning till en EES-medborgare,

8. har uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning till en medborgare i Schweiz,

9. har ett tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 9 §, eller

10. har ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för arbete som har beviljats enligt 5 kap. 10 § i de fall som avses i 6 kap. 2 § första stycket eller för att bedriva näringsverksamhet enligt 5 kap. 10 a §, och förutsättningarna för det tillståndet varit uppfyllda.

Det som föreskrivs i första stycket gäller inte heller för en utlänning som utnyttjar möjligheten till rörlighet för längre vistelse enligt 3 c §, om ansökan lämnas in senast en månad efter inresan i Sverige.

4 a §

En utlänning som utnyttjar möjligheten till rörlighet för längre vistelse enligt 3 c § eller som får ansöka om ett EU-blåkort efter inresan enligt 4 § andra stycket 1–6 och 8–10 får arbeta i en högkvalificerad anställning i Sverige till dess tillståndsfrågan har avgjorts eller, om beslut om utvisning meddelas, till dess utvisningsbeslutet har fått laga kraft.

Har en utlännings EU-blåkort återkallats och har samtidigt beslut meddelats om utvisning enligt 8 kap. 6 eller 10 §, får utlänningen arbeta i en högkvalificerad anställning i Sverige till dess utvisningsbeslutet har fått laga kraft.

5 §¹³

Ett EU-blåkort ska gälla för högst två år med den möjlighet till förlängning som framgår av 6 §. Om anställningstiden är kortare än två år ska EU-blåkortet gälla under anställningstiden med ett tillägg av tre månader. *Giltighetstiden får dock inte vara längre än två år.*

Den sammanlagda tillståndstiden för ett eller flera EU-blåkort får inte överstiga fyra år.

Att den som haft EU-blåkort under en sammanlagd tid av fyra år kan beviljas permanent uppehållstillstånd framgår av 5 kap. 5 §.

Ett EU-blåkort ska gälla för högst två år med den möjlighet till förlängning som framgår av 6 §. Om anställningstiden är kortare än två år ska EU-blåkortet *minst* gälla under anställningstiden med ett tillägg av tre månader.

6 §¹⁴

Tillståndstiden för ett EU-blåkort ska förlängas om förutsättningarna i 1 § är uppfyllda och den sammanlagda tillståndstiden inte överstiger den tid som anges i 5 § andra stycket.

Tillståndstiden för ett EU-blåkort får inte förlängas om

1. tillståndet har förvärvats på ett bedrägligt sätt,
2. bevis om tillståndet har förfalskats eller ändrats i något avseende,
3. utlänningen vid ansökningstillfället avseende EU-blåkortet inte uppfyllde kraven i 1 §,
4. utlänningen vistas i Sverige av andra skäl än dem som EU-blåkortet beviljades för,
5. utlänningen har bytt till en annan anställning eller till ett annat slag av arbete än vad EU-blåkortet är knutet till,

Tillståndstiden för ett EU-blåkort får förlängas efter ansökan.

3. utlänningen inte längre har ett giltigt anställningsavtal för högkvalificerad anställning,

4. den avtalade lönen enligt 1 § första stycket 1 inte längre når upp till löneträskeln,

5. utlänningen inte har sådan kompetens i form av studier eller yrkeserfarenhet som förutsätts för en högkvalificerad anställning eller, såvitt gäller ett reglerat yrke, behörighet att utöva yrket, eller

¹³ Senaste lydelse 2013:606. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

¹⁴ Senaste lydelse 2013:606.

6. utlänningen inte har fullgjort anmälningsskyldigheten enligt 9 §, eller

7. utlänningen utgör ett hot mot allmän ordning, allmän säkerhet eller allmän folkhälsa.

Det som föreskrivs i andra stycket 6 hindrar inte att tillståndstiden för ett EU-blåkort förlängs om utlänningen visar att bristen att fullgöra anmälningsskyldigheten enligt 9 § beror på orsaker som han eller hon inte råder över.

6. utlänningen utgör ett hot mot allmän ordning, allmän säkerhet eller allmän folkhälsa.

Om utlänningen är arbetslös får en förlängning vägras enligt andra stycket 3 eller 4 endast om utlänningen sammanlagt har varit arbetslös i mer än tre månader och har haft ett EU-blåkort i mindre än två år, eller om utlänningen sammanlagt har varit arbetslös i mer än sex månader och har haft ett EU-blåkort i minst två år.

7 §

En förlängning av tillståndstiden får vägras om

1. arbetsgivaren inte har uppfyllt sina rättsliga skyldigheter beträffande social trygghet, skatter, arbetstagares rättigheter eller arbetsvillkor,

2. anställningsvillkoren är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen,

3. utlänningen vistas i Sverige av andra skäl än dem som EU-blåkortet beviljades för,

4. utlänningen inte har fullgjort anmälningsskyldigheten enligt 8 §, eller

5. utlänningen har vistats och arbetat i en annan EU-stat i strid med bestämmelserna om rörlighet för längre eller kortare vistelse.

Innan Migrationsverket fattar ett beslut enligt första stycket 1 eller 2 ska utlänningen underrättas och få möjlighet att inom en viss tid söka nytt arbete. Tidsfristen ska bestämmas till tre månader om utlänningen har haft ett EU-blåkort i mindre än två år och annars till sex månader.

En förlängning av tillståndstiden får inte vägras enligt första stycket 4 om utlänningen visar att

bristen att fullgöra anmälningsskyldigheten beror på orsaker som han eller hon inte råder över.

9 §

Den som har ett EU-blåkort ska anmäla till Migrationsverket om

1. anställningen upphör, *eller*
2. *den avtalade lönen inte längre når upp till den lönetröskel som ligger till grund för EU-blåkortet.*

10 §

Familjemedlemmar som avses i 5 kap. 3 § första stycket 1–3 till den som har ett EU-blåkort ska beviljas uppehållstillstånd. Familjemedlemmens uppehållstillstånd ska gälla för samma tid som EU-blåkortet.

För barn som återoppar anknytning till den som har EU-blåkort eller till hans eller hennes make eller sambo gäller 5 kap. 17 § andra stycket.

Upphållstillstånd får vägras i fall som avses i 5 kap. 17 a och 17 b §§ *utom i fall som avser en familjemedlem som har beviljats*

8 §¹⁵

Den som har ett EU-blåkort ska anmäla till Migrationsverket om

1. anställningen upphör,
2. *han eller hon byter arbetsgivare, eller*

3. *något förändras som påverkar villkoren för tillståndet.*

9 §¹⁶

En familjemedlem som avses i 5 kap. 3 § första stycket 1–3 till den som har ett EU-blåkort, *eller till den som har haft ett EU-blåkort och beviljats ställning som varaktigt bosatt i Sverige, ska beviljas uppehållstillstånd om anknytningspersonen kan försörja sig och familjemedlemmen. Försörjningskravet gäller inte vid prövning av en ansökan om fortsatt uppehållstillstånd. Familjemedlemmens uppehållstillstånd ska gälla för samma tid som EU-blåkortet eller, om anknytningspersonen har beviljats ställning som varaktigt bosatt i Sverige, högst två år i taget.*

Undantag från försörjningskravet får medges helt eller delvis, om det finns särskilda skäl.

För barn som återoppar anknytning till den som har EU-blåkort, *eller till den som har haft ett EU-blåkort och beviljats ställning som varaktigt bosatt i Sverige, eller till hans eller hennes make eller sambo* gäller 5 kap. 17 § andra stycket.

Upphållstillstånd får vägras i fall som avses i 5 kap. 17 a och 17 b §§.

¹⁵ Senaste lydelse av tidigare 9 § 2013:606.

¹⁶ Senaste lydelse av tidigare 10 § 2013:606.

uppehållstillstånd av en annan EU-stat på grund av anknytning till en utlänning som har EU-blåkort utfärdat av den staten.

10 §

Bestämmelserna om uppehållstillstånd för familjemedlemmar i detta kapitel gäller inte för familjemedlemmar till

- 1. EES-medborgare som har rätt till fri rörlighet i Sverige,*
- 2. medborgare i Schweiz som har rätt till fri rörlighet i Sverige, eller*
- 3. innehavare av ett EU-blåkort som har en flyktingstatusförklaring eller en alternativ skyddsstatusförklaring i Sverige.*

Vid tillämpning av bestämmelserna om uppehållstillstånd på grund av anknytning i 5 kap. likställs en innehavare av ett EU-blåkort som har en flyktingstatusförklaring eller en alternativ skyddsstatusförklaring i Sverige med en utlänning som har ett tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 1 §.

10 a §

En familjemedlem som avses i 5 kap. 3 § första stycket 1–3 till en utlänning som har haft ett EU-blåkort och beviljats permanent uppehållstillstånd får lägga samman vistelser med uppehållstillstånd som familjemedlem i en eller flera EU-stater för att uppfylla kraven i 5 kap. 3 g § fjärde stycket. Av den tid som anges där ska sökanden de senaste två åren räknat från tiden för ansökan ha haft ett uppehållstillstånd som familjemedlem utfärdat av Sverige.

11 §¹⁷

En familjemedlem som avses i 10 § ska ha ansökt om och beviljats En familjemedlem som avses i 9 § ska ha ansökt om och beviljats

¹⁷ Senaste lydelse 2013:606.

ett uppehållstillstånd före inresan i landet. En ansökan får inte bifallas efter inresan.

Det som föreskrivs i första stycket gäller dock inte om

1. ansökan om uppehållstillstånd avser förlängning av ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som beviljats på grund av anknytning till en utlänning som har ett EU-blåkort,

2. sökanden har beviljats uppehållstillstånd av en annan EU-stat på grund av anknytning till en utlänning som avses i 4 § tredje stycket, om ansökan ges in senast en månad efter inresan i Sverige, eller

3. familjemedlemmen har återtagits enligt 14 § och den person som familjemedlemmen har anknytning till ansöker om nytt EU-blåkort.

ett uppehållstillstånd före inresan i landet. En ansökan får inte bifallas efter inresan.

Första stycket gäller dock inte om

1. ansökan avser ett uppehållstillstånd som familjemedlem till en utlänning som får ansöka om ett EU-blåkort efter inresan enligt 4 § andra stycket, om ansökan ges in inom giltighetstiden för det tidigare tillståndet som familjemedlem och utlänningen beviljas ett EU-blåkort, eller

2. sökanden har beviljats uppehållstillstånd av en annan EU-stat på grund av anknytning till en utlänning som utnyttjar möjligheten till rörlighet för längre vistelse enligt 3 c §, om ansökan ges in senast en månad efter inresan i Sverige.

12 §¹⁸

Ett EU-blåkort ska återkallas om

1. tillståndet har förvärvat på ett bedrägligt sätt,
2. bevis om tillståndet har förfalskats eller ändrats i något avseende,
3. utlänningen vid ansökningstillfället avseende EU-blåkortet inte uppfyllde kraven i 1 §,
4. den avtalade lönen enligt 1 § första stycket 1 inte längre når upp till den lönetröskel som ligger till grund för EU-blåkortet,
5. förutsättningarna i 1 § första stycket 2 inte längre är uppfyllda,
6. utlänningen vistas i Sverige av andra skäl än dem som EU-blåkortet beviljades för,
7. utlänningen har bytt till en annan anställning eller till ett

3. utlänningen inte längre har ett giltigt anställningsavtal för högkvalificerad anställning,

5. utlänningen inte har sådan kompetens i form av studier eller yrkeserfarenhet som förutsätts för en högkvalificerad anställning eller, såvitt gäller ett reglerat yrke, behörighet att utöva yrket, eller

¹⁸ Senaste lydelse 2013:606.

annat slag av arbete än vad EU-blåkortet är knutet till,

8. utlänningen har varit arbetslös mer än tre månader i följd,

9. utlänningen inte har fullgjort anmälningsskyldigheten enligt 9 §, eller

10. utlänningen utgör ett hot mot allmän ordning, allmän säkerhet eller allmän folkhälsa.

Ett EU-blåkort ska inte återkallas enligt första stycket 9 om utlänningen visar att bristen att fullgöra anmälningsskyldigheten enligt 9 § beror på orsaker som han eller hon inte råder över.

6. utlänningen utgör ett hot mot allmän ordning, allmän säkerhet eller allmän folkhälsa.

Om utlänningen är arbetslös ska ett EU-blåkort återkallas enligt första stycket 3 eller 4 endast om utlänningen sammanlagt har varit arbetslös i mer än tre månader och har haft ett EU-blåkort i mindre än två år, eller om utlänningen sammanlagt har varit arbetslös i mer än sex månader och har haft ett EU-blåkort i minst två år.

Om en utlänning som har ett EU-blåkort utfärdat av Sverige har ansökt om ett EU-blåkort i en annan EU-stat enligt bestämmelserna om rörlighet för längre vistelse, får EU-blåkortet i Sverige inte återkallas enligt första stycket 1, 2 eller 6 förrän den andra EU-staten har fattat beslut om ansökan.

12 a §

Ett EU-blåkort får återkallas om

- 1. arbetsgivaren inte har uppfyllt sina rättsliga skyldigheter beträffande social trygghet, skatter, arbetstagares rättigheter eller arbetsvillkor,*

- 2. anställningsvillkoren är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen,*

- 3. utlänningen vistas i Sverige av andra skäl än dem som EU-blåkortet beviljades för,*

- 4. utlänningen inte har fullgjort anmälningsskyldigheten enligt 8 §, eller*

- 5. utlänningen har vistats och arbetat i en annan EU-stat i strid*

med bestämmelserna om rörlighet för längre eller kortare vistelse.

Innan Migrationsverket fattar ett beslut enligt första stycket 1 eller 2 ska utlänningen underrättas och få möjlighet att inom en viss tid söka nytt arbete. Tidsfristen ska bestämmas till tre månader om utlänningen har haft ett EU-blåkort i mindre än två år och annars till sex månader.

Ett EU-blåkort ska inte återkallas enligt första stycket 4 om utlänningen visar att bristen att fullgöra anmälningsskyldigheten beror på orsaker som han eller hon inte råder över.

13 §¹⁹

Ett uppehållstillstånd som beviljats en familjemedlem enligt 10 § får återkallas om

1. anknytningen till den som har EU-blåkort bryts eller om hans eller hennes EU-blåkort återkallas, eller

2. familjemedlemmen utgör ett hot mot allmän ordning, allmän säkerhet eller allmän folkhälsa.

Ett uppehållstillstånd som beviljats en familjemedlem enligt 9 § får återkallas om

1. anknytningen till den som har ett EU-blåkort bryts eller om hans eller hennes EU-blåkort återkallas, eller

14 §²⁰

Om en annan EU-stat har avslagit en ansökan om EU-blåkort från en utlänning som har, eller vid tiden för ansökan i den andra EU-staten hade, ett EU-blåkort utfärdat av Sverige, och den andra EU-staten har ålagt utlänningen och medföljande familjemedlemmar att lämna den medlemsstaten, ska de återtas till Sverige.

Utlänningen och hans eller hennes familjemedlemmar som har återtagits får vistas här i landet i tre månader från inresan även om EU-blåkortet inte längre gäller eller har återkallats.

16 §²¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 §*

¹⁹ Senaste lydelse 2013:606.

²⁰ Senaste lydelse 2013:606. Ändringen innebär att andra stycket tas bort.

²¹ Senaste lydelse 2013:606.

lönetröskeln enligt 1 § första stycket 1. *regeringsformen meddela närmare föreskrifter om lönetröskeln enligt 1 § första stycket 1.*

Bemyndiganden

17 §

Regeringen får meddela föreskrifter om

1. att en anställning ska anses vara högkvalificerad även i andra fall än de som anges i 1 §, och

2. försörjningsförmågan enligt 9 §.

18 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om en förteckning över tillåten affärsverksamhet enligt 3 b §.

6 c kap.

1 §²²

En utlänning som har *erbjudits* en tidsbegränsad anställning som säsongarbetare i Sverige *av* en arbetsgivare som är etablerad här ska beviljas ett tillstånd för säsongarbete om förutsättningarna i 2–6 §§ är uppfyllda.

En utlänning som har *ett anställningsavtal* för en tidsbegränsad anställning som säsongarbetare i Sverige *med* en arbetsgivare som är etablerad här ska beviljas ett tillstånd för säsongarbete om förutsättningarna i 2–6 §§ är uppfyllda.

Ett tillstånd för säsongarbete ska beviljas i form av

1. ett arbetstillstånd för säsongarbete om vistelsen inte överstiger 90 dagar, eller
2. ett uppehålls- och arbetstillstånd för säsongarbete om vistelsen överstiger 90 dagar.

7 kap.

7 g §²³

Ett tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 9 §, för arbete enligt 5 kap. 10 § i de fall som avses i 6 kap. 2 § första stycket eller för att bedriva näringsverksamhet enligt 5 kap. 10 a § får, på utlänningens begäran,

Ett tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 9 §, för arbete enligt 5 kap. 10 § i de fall som avses i 6 kap. 2 § första stycket eller för att bedriva näringsverksamhet enligt 5 kap. 10 a § får, på utlänningens begäran,

²² Senaste lydelse 2018:319.

²³ Senaste lydelse 2022:303.

återkallas om han eller hon beviljas ett uppehållstillstånd på en sådan annan grund som enligt 5 kap. 18 § andra stycket 8 b eller fjärde stycket *eller* 5 b kap. 15 § andra stycket 3 kan beviljas efter inresan.

återkallas om han eller hon beviljas ett uppehållstillstånd på en sådan annan grund som enligt 5 kap. 18 § andra stycket 8 b eller fjärde stycket, 5 b kap. 15 § andra stycket 3 *eller* 6 a kap. 4 § *andra stycket* 9 *eller* 10 kan beviljas efter inresan.

8 kap.

20 a §²⁴

En utlänning som har ställning som varaktigt bosatt i Sverige och som har internationellt skydd i en annan EU-stat får utvisas endast till den staten.

En utlänning som har ställning som varaktigt bosatt i Sverige *eller som har ett EU-blåkort utfärdat av Sverige* och som har internationellt skydd i en annan EU-stat får utvisas endast till den staten.

8 a kap.

Innehavare av EU-blåkort

7 a §

En utlänning som har ett EU-blåkort utfärdat av Sverige och som har internationellt skydd i en annan EU-stat får utvisas endast till den staten.

12 kap.

4 §²⁵

Ett beslut om avvisning eller utvisning som meddelas av Migrationsverket, en migrationsdomstol eller Migrationsöverdomstolen ska verkställas genom att utlänningen sänds till det land eller, om flera länder angetts, något av de länder som anges i beslutet.

Ett beslut om avvisning som meddelas av Polismyndigheten samt allmän domstols beslut om utvisning på grund av brott ska verkställas genom att utlänningen sänds till sitt hemland eller, om möjligt, till det land från vilket utlänningen kom till Sverige. Om verkställighet inte kan genomföras till något av dessa länder får en utlänning i stället sändas till ett land som utlänningen har anknytning till. För en utlänning som har

Ett beslut om avvisning som meddelas av Polismyndigheten samt allmän domstols beslut om utvisning på grund av brott ska verkställas genom att utlänningen sänds till sitt hemland eller, om möjligt, till det land från vilket utlänningen kom till Sverige. Om verkställighet inte kan genomföras till något av dessa länder får en utlänning i stället sändas till ett land som utlänningen har anknytning till. För en utlänning som har

²⁴ Senaste lydelse 2014:198.

²⁵ Senaste lydelse 2014:655.

ställning som varaktigt bosatt i Sverige och som har internationellt skydd i en annan EU-stat får verkställighet endast ske till den staten, om utlänningen har ställning som varaktigt bosatt i stat som framgår av 8 a kap. 7 a §. Sverige eller ett EU-blåkort utfärdat av Sverige.

En utlänning som ska avvisas eller utvisas får alltid sändas till ett land som utlänningen visar att mottagande kan ske i.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

2 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs¹ att 5 kap. 12 § socialförsäkringsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

12 §²

Till den som enligt utlänningslagen (2005:716) behöver ha uppehållstillstånd i Sverige får bosättningsbaserade förmåner lämnas tidigast från och med den dag då ett sådant tillstånd börjar gälla men inte för längre tid tillbaka än tre månader före det att tillståndet beviljades. Om det finns synnerliga skäl, får förmåner lämnas även om uppehållstillstånd inte har beviljats.

Till den som har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd får bosättningsbaserade förmåner lämnas utan hinder av att tillståndet har upphört att gälla, om en ansökan om fortsatt uppehållstillstånd har kommit in till Migrationsverket innan det tidigare tillståndet har upphört att gälla och ansökan avser ett fortsatt tillstånd på samma grund eller på en sådan annan grund som enligt 5 kap. 18 § andra stycket 8 b eller 5 b kap. 15 § andra stycket 3 utlänningslagen kan beviljas efter inresan eller ett nytt tillstånd med stöd av någon bestämmelse i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå. Om ansökan avslås får förmåner lämnas till dess att utlänningsens tidsfrist för frivillig avresa enligt 8 kap. 21 § första stycket utlänningslagen har löpt ut. Om avslagsbeslutet inte innehåller någon tidsfrist för frivillig avresa får förmåner lämnas till dess att beslutet har fått laga kraft.

Till den som har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd får bosättningsbaserade förmåner lämnas utan hinder av att tillståndet har upphört att gälla, om en ansökan om fortsatt uppehållstillstånd har kommit in till Migrationsverket innan det tidigare tillståndet har upphört att gälla och ansökan avser ett fortsatt tillstånd på samma grund eller på en sådan annan grund som enligt 5 kap. 18 § andra stycket 8 b, 5 b kap. 15 § andra stycket 3 eller 6 a kap. 4 § andra stycket 10 utlänningslagen kan beviljas efter inresan eller ett nytt tillstånd med stöd av någon bestämmelse i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå. Om ansökan avslås får förmåner lämnas till dess att utlänningsens tidsfrist för frivillig avresa enligt 8 kap. 21 § första stycket utlänningslagen har löpt ut. Om avslagsbeslutet inte innehåller någon tidsfrist för frivillig avresa får förmåner lämnas till dess att beslutet har fått laga kraft.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/1883 av den 20 oktober 2021 om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för högkvalificerad anställning och om upphävande av rådets direktiv 2009/50/EG, i den ursprungliga lydelsen.

² Senaste lydelse 2022:304.

Förmåner enligt första stycket lämnas inte för tid då bistånd enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. har lämnats till den försäkrade, om förmånerna är av motsvarande karaktär.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

3 Förslag till lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395)

Härigenom föreskrivs¹ att 1 kap. 6 och 7 §§ studiestödslagen (1999:1395) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

6 §²

Utländska medborgare som kan härleda rättigheter i fråga om sociala förmåner från EU-rätten ska, när det gäller rätt till studiestöd enligt denna lag, jämföras med svenska medborgare vid studier i Sverige, om de har

1. ställning som varaktigt bosatt i Sverige,

2. ställning som varaktigt bosatt i en annan EU-stat men har uppehållstillstånd i Sverige, *eller*

3. ett EU-blåkort enligt 6 a kap. 1 § utlänningslagen (2005:716).

1. ställning som varaktigt bosatt i Sverige, *eller*

2. ställning som varaktigt bosatt i en annan EU-stat men har uppehållstillstånd i Sverige.

7 §³

Utländska medborgare som kan härleda rättigheter i fråga om familjeförmåner från EU-rätten ska, när det gäller rätt till studiehjälp i form av studiebidrag och extra tillägg enligt denna lag, jämföras med svenska medborgare, om de är

1. gästforskare som avses i lagen (2008:290) om godkännande för forskningshuvudmän att ta emot gästforskare med uppehållstillstånd i Sverige för forskning,

2. familjemedlemmar till en gästforskare som avses i 1 och har uppehållstillstånd i Sverige,

3. familjemedlemmar till en utländsk medborgare som *har ett EU-blåkort enligt 6 a kap. 1 § utlänningslagen (2005:716) och själva har uppehållstillstånd och ska studera* i Sverige,

4. innehavare av ett ICT-tillstånd eller ett ICT-tillstånd för rörlighet för längre vistelse enligt 6 b kap. 1

3. *innehavare av ett EU-blåkort enligt 6 a kap. 1 § utlänningslagen (2005:716),*

4. familjemedlemmar till en utländsk medborgare som *avses i 3* och har uppehållstillstånd i Sverige,

5. innehavare av ett ICT-tillstånd eller ett ICT-tillstånd för rörlighet för längre vistelse enligt 6 b kap. 1

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/1883 av den 20 oktober 2021 om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för högkvalificerad anställning och om upphävande av rådets direktiv 2009/50/EG, i den ursprungliga lydelsen.

² Senaste lydelse 2014:194.

³ Senaste lydelse 2018:69.

eller 2 § utlänningslagen, om tillståndstiden överstiger nio månader, eller

5. familjemedlemmar till en utländsk medborgare som avses i 4 och har uppehållstillstånd i Sverige.

eller 2 § utlänningslagen, om tillståndstiden överstiger nio månader, eller

6. familjemedlemmar till en utländsk medborgare som avses i 5 och har uppehållstillstånd i Sverige.

Första stycket 3 och 4 gäller inte för utländska medborgare med uppehållsrätt enligt 3 a kap. 4 § utlänningslagen, för familjemedlemmar till schweiziska medborgare eller för utlänningar som har flyktningstatusförklaring eller alternativ skyddsstatusförklaring i Sverige.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:290) om godkännande för forskningshuvudmän att ta emot gästforskare

Härigenom föreskrivs¹ att 3 § lagen (2008:290) om godkännande för forskningshuvudmän att ta emot gästforskare ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §²

Bestämmelserna om gästforskare i denna lag är inte tillämpliga på en tredjelandsmedborgare som

1. har beviljats uppehållstillstånd som flykting eller alternativt skyddsbehövande enligt 5 kap. 1 § utlänningslagen (2005:716) eller motsvarande äldre bestämmelser, eller har ansökt om ett sådant tillstånd och ansökan ännu inte har avgjorts slutligt,

2. har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd eller uppehållstillstånd efter tillfälligt skydd enligt 21 kap. utlänningslagen,

3. har ett avvisnings- eller utvisningsbeslut som fått laga kraft och som inte kan verkställas,

4. utför forskning uteslutande inom ramen för högskoleutbildning för att därigenom få en doktorsexamen,

5. har ställning som varaktigt bosatt i en annan EU-stat,

6. är familjemedlem till en EES-medborgare eller till en medborgare i Schweiz,

7. har *beviljats* uppehålls- och arbetstillstånd för högkvalificerad anställning (EU-blåkort) enligt 6 a kap. utlänningslagen, eller

7. har *ansökt om* uppehålls- och arbetstillstånd för högkvalificerad anställning (EU-blåkort) enligt 6 a kap. utlänningslagen *och ansökan ännu inte har avgjorts slutligt*, eller

8. har beviljats uppehålls- och arbetstillstånd för att tjänstgöra som praktikant inom ramen för företagsintern förflyttning av personal (ICT-tillstånd) enligt 6 b kap. utlänningslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/1883 av den 20 oktober 2021 om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för högkvalificerad anställning och om upphävande av rådets direktiv 2009/50/EG, i den ursprungliga lydelsen.

² Senaste lydelse 2019:1210.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Lagen gäller även för nyanlända invandrare som har fyllt 18 men inte 66 år, är folkbokförda i en kommun och har beviljats

1. uppehållstillstånd på grund av anknytning enligt 5 kap. 3 § första stycket utlänningslagen (2005:716),

2. uppehållstillstånd på grund av anknytning enligt 5 kap. 3 a § första stycket 1–4, andra eller tredje stycket utlänningslagen,

3. uppehållskort efter ansökan enligt 3 a kap. 10 § utlänningslagen,

4. uppehållstillstånd på grund av stark anknytning enligt 5 kap. 15 a § första stycket 2 utlänningslagen,

5. uppehållstillstånd som familjemedlem eller anhörig enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 5 kap. 23 § tredje, fjärde eller, när det gäller familjemedlem till en utlänning som har beviljats uppehållstillstånd för arbete, *sjätte* stycket utlänningslagen,

6. uppehållstillstånd som familjemedlem enligt 6 a kap. 10 § utlänningslagen,

7. uppehållstillstånd som familjemedlem enligt 6 b kap. 14 § utlänningslagen, eller

8. uppehållstillstånd på grund av anknytning till en person som har beviljats uppehållstillstånd med stöd av någon av bestämmelserna i 1 a §.

5. uppehållstillstånd som familjemedlem eller anhörig enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 5 kap. 23 § tredje, fjärde eller, när det gäller familjemedlem till en utlänning som har beviljats uppehållstillstånd för arbete, *femte* stycket utlänningslagen,

6. uppehållstillstånd som familjemedlem enligt 6 a kap. 9 § utlänningslagen,

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

¹ Senaste lydelse 2022:893.

6 Förslag till lag om ändring i lagen (2022:894) om ändring i lagen (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare i stället för lydelsen enligt lagen (2022:894) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2022:894

Föreslagen lydelse

2 §

Lagen gäller även för nyanlända invandrare som har fyllt 18 år men inte har uppnått riktåldern för pension enligt 2 kap. 10 a–10 d §§ socialförsäkringsbalken, är folkbokförda i en kommun och har beviljats

1. uppehållstillstånd på grund av anknytning enligt 5 kap. 3 § första stycket utlänningslagen (2005:716),

2. uppehållstillstånd på grund av anknytning enligt 5 kap. 3 a § första stycket 1–4, andra eller tredje stycket utlänningslagen,

3. uppehållskort efter ansökan enligt 3 a kap. 10 § utlänningslagen,

4. uppehållstillstånd på grund av stark anknytning enligt 5 kap. 15 a § första stycket 2 utlänningslagen,

5. uppehållstillstånd som familjemedlem eller anhörig enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 5 kap. 23 § tredje, fjärde eller, när det gäller familjemedlem till en utlänning som har beviljats uppehållstillstånd för arbete, *sjätte* stycket utlänningslagen,

6. uppehållstillstånd som familjemedlem enligt 6 a kap. 10 § utlänningslagen,

7. uppehållstillstånd som familjemedlem enligt 6 b kap. 14 § utlänningslagen, eller

8. uppehållstillstånd på grund av anknytning till en person som har beviljats uppehållstillstånd med stöd av någon av bestämmelserna i 1 a §.

5. uppehållstillstånd som familjemedlem eller anhörig enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 5 kap. 23 § tredje, fjärde eller, när det gäller familjemedlem till en utlänning som har beviljats uppehållstillstånd för arbete, *femte* stycket utlänningslagen,

6. uppehållstillstånd som familjemedlem enligt 6 a kap. 9 § utlänningslagen,